

RPR

BIBLIOTECA CENTRALA
A
UNIVERSITAȚII
DIN
BUCUREȘTI

No. Curent 3170 Format.....

No. Inventar 5028 Anul.....

Secția..... Raftul.....

G. I. ANA

FLORICA

DRAMA IN 5 ACTE

Prus 10/3

BUCUREȘTI

MINERVA, * Institut de Arte
Grafice și Editură * Bulevard.
Academiei, 3 — Edgar Quinet, 4

1906

FLORICA

G. I. ANA

~~4~~
~~no. 7584~~

~~no. 89687~~ -

no. 3170.

273243

FLORICA

DRAMĂ IN 5 ACTE

5028.

859.0-2i

BUCUREȘTI

MINERVA, * Institut de Arte
Grafice și Editură * Boulevard.
Academiei, 3 - Edgar Quinet, 4

1906

1947 c/qsb

1961

L

CONTROL 195

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ
BUCUREȘTI
COTA 3170

Re 3/104

B.C.U. Bucuresti

C5028

Piesa de față n'are să mulțumească pe mulți. Cei subțiri, n'o să străbată nici primele două acte. Cei—, n'au să-mi tolereze că „schimb”, dispar, la fiecare pas.

Săracilor cu duhul, mă adresez — Răbdarea le ie mai mare. Înțelepciunea, poate la urmă, tot de partea lor va fi...

* * *

Sintem — oameni îmbibați de lecturi. O generație de didacți.—Sufletul ne ie plin, de-o singură dorință. E patima cărții.

— Ce-o să faceți cu atâta carte?

Dacă asta vă ie toată înțelepciunea, atunci — atunci, o repet: cartea de față n'o să vă placă!... Ea e o irupție sălbatică, în literatura noastră contemporană.

O origină umilă — cum am mai spus. La revendicări o să fim însă mulți. Fericit sar! Strâng mâna. Imbrățișez pe toți.

ANA. C. I. A. S.

Piese de teatru sunt făcute să rămâie ca atare. A mea mai mult ca oricare....

Autorul. C. I. A. S.

FLORICA

Dragostea?

Cântecul :

Floare mai mult la ureche.

Cărturarul :

Ba e povestea-a mai veche!

De-afară :

Dracu! Nucă-n perete —.

ALEXANDRU.

RADU, tatăl Florichi.

DUMITRU, băiat din sat.

FLORICA.

RADA, mătușa Florichi și doica lui Alexandru.

MARIA, fată din sat.

AHMET, păzitor.

12
14
28

8

11

5

12 30

50

11

5

25

35

60

2

15
10
20

ACTUL I.

(Un parc la țară).

SCENA I.

DUMITRU

Toate fetele imi stau in mână! Ce-oi zice eu, trebuie să se facă — *(se lovește cu pumnul în piept)*. Sunt tatăl lor. Ascultă ici — două mode de fete avem noi în sat. *(Ochii mărindu-i enorm)*. Unele moi, altele iuți — *(cu o mișcare din mâini)*. Astea știu să iubească! Se frîng de mijloc, sunt ca trestia. Și obrajii lor ard ca focul. Când le strîngi în brațe, trebuie să strîngi! Altfel le superi. Și când și-au găsit flăcău, te fac de ris. Spun că iești prost, și de-aia te-au lăsat. Li s'a făcut milă de tine și de-aia la început te-au luat.

ALEXANDRU

Celelalte?

DUMITRU

Cele moi? *(Indeasă căciula)*. Bine că n'avem mai multe! *(Isbind cu ciudă pământul)*. Cum le așezi așa stau. Cum le cântî, așa joacă. Sîn, carne au berechet. Mijloc! N'au de fel. Trupul lor e făcut una — tavă. Buștean. Să te înozi de nouă ori, ca s'o cuprinzi în brațe odată! Mai strînge-ți *(tușește)* iubita la noapte!...

ALEXANDRU

Bietele fete.

DUMITRU

Cum îți spui, Domnule Alexandre, unele sunt, *(se întoarce spre public)* adică numai de fetele din satul nostru vorbim — ca butiile, de groase. *(Melancolic)*. Butoaie care n'au avut vin. *(Face cu ochiul. Ride)*. Ei dar altele, șerpi! Se încolăcesc de gâtul tău, te mușcă, și-n brațe, se întind când le stringi! *(Pauză)*. Florica?

ALEXANDRU

Categoria I.

DUMITRU

Bun. Ești sdravăn? *(Clipind repede din ochi)*. Ți-o dau. Putere știi bine că am. *(Clipește din nou)*. Sunt tatăl lor! Ești sdravăn? *(Ride)*. Ți-o dau. Altfel, spui drept, te răpune fata. Și mai mare rușinea că ești și boier!

SCENA II.

RADA *(se aude de afară)*.

Sufletu mării.

DUMITRU *(arată)*.

Doica dumitale.

ALEXANDRU

Cine?...

DUMITRU

Mătuşa Florichii. Vine aici sgriptoroaica.

RADA

Patruzeci de săptămâni a supt laptele meu. Mânca-i-aş limbuşa lui. (*Îl strînge, îl sărută*).

ALEXANDRU

Bătrâno, Bătrâno....

RADA

Că mult e de atunci maică! Ce să ții minte! Că te vâram pin ochiul ăsta de sân (*arată*) și te scoteam pe celălalt. Când ajungeai coala la spate (*arată*) începeai să țiți — și țiți—până într'o zi hait, dă boierul bătrân peste noi. «Femea nebună», când a răcnit odată la mine!

DUMITRU

Erai și nebună rău. Pe vremea aia!... (*repetă*).

RADA

(*Scurt*). Păzeă! (*Aleargă cu pumnii întinși după el*). Ducete-ai opt, cu a de voinic ce mi-ai fost, nouă! (*Scuipă în pumni*). Ne poate Mitrică păzeă!

SCENA III.

RADA

Și-acum te făcuși flăcău! Mânca-l-ar mama de brad — de floare frumoasă! Cum ești tu de frumos maică, te făcea co-

coana, mai bine o fată. Mergi, mergi nițel așa, înainte. (*Se uită*). Călcătură de voinic e asta la tine? (*Se uită din nou*). Ce mai drac de coconiță eră să am eu acum! (*Îl sărută cu lacrimi*). Domnule Alexandre!... (*Îl sărută din nou*). Fetița mării!

ALEXANDRU

Ai o nepoată frumoasă.

RADA

Am maică, da tu cu ea ce-ai?

ALEXANDRU

Eră pe câmp ieri. Coseă la umbra unui copac. Sprintenă vioaie, o văd că-mi sare înainte.... Se oprește puțin. Se înclină ușor. Mi s'a părut așa de frumoasă.

RADA

Altminteri e curățică ea, n'ai ce zice! (*Oftând greu*). Miti-tica! Mult a topit-o dorul, după răposata sora-mea, muma ei! (*Pauză*). Mai cu femei, mai cu descântece, a dat Dumnezeu dela un timp, de i-a venit fetii mai bine. Bodaproste!

Azi știe și ea ce e o horă, o petrecere în lume.... Barem atâta să-i fie omului, cât e tânăr! (*Oftează din nou*). Că mult a stat singurică. Și mult i-a fost amărit sufletelul!

SCENA IV.

DUMITRU

Asta nu mi s'a mai întâmpat! Nu știu să fi mai pățit-o vreodată. Și tocmai acum, să dau eu de rușine cu D-ta!

O tai. O bat de-o las moartă. Nu-mi scapă ea, nu. Mamă Radă, să-i spui. Dute dumneatale de-i spune.... Pe uliți să n'o mai văd! Pragul porții, să nu-l calce, că e rău.... Se alege rău de ea.

RADA

De cine tot vorbești măicuțiță?

DUMITRU

Ei, de nepoată-ta aia. Ii port eu Sâmbetele de mult. O prind eu pe linii vreodată, printre porumbi! O despoi. In pielea goală îi dau drumul în sat. Să rătăcească lumea pe urmă, să rătăcească cu hohot satul, s'asmut câinii și copiii să strige toți după ea!

RADA

Intră noaptea nerodule. Cine s'o caute, s'o pipăie, s'o vadă de are cămașe și fustă pe ea?

DUMITRU

Zii mamă Radă, să vie! O așteaptă boierul aici. Scapă-mă de atâta foc și rușine. Nu mă gândeam eu la una ca asta! (*Către Alexandru*). Domnule Alexandre să mă ierțați. Da n'a vrut afurisita, de loc!

RADA

Ieremie, Ieremie, — răsturnași gardurile iar! Te-ai așezat pe sufletul lor, băiete....

DUMITRU

Râdeți voi, acum de mine.... (*Aparte*). Ce o să-mi mai plângi tu Florico într'o zi!

RADA

Ai vrut, odată să fii și tu pezevenghi! A avut ea nepoată-mea pețitori și s'au întors fluerând.... Și te găsiseseși tu, să scoți turturica din cuib? La tine, eră să prindă ispita? Bată-te să te bată nepoate Mitrică, — poznaș, ai mai fost! (*Dumitru devenind din ce în ce mai abătut*). Ei lasă. Nu-ți mai fă inimă rea! (*Lovindu-l strașnic cu palma peste ochi*). De rândul ăsta te scap. Ți-o dau pe nepoată-mea maică. (*Se întoarce la Alexandru*). Pentru tine fac ori ce. Imi dau cămașa de pe mine. Pe ea, și goală fără cămășuță. (*Râde, face cu ochiul*). Nepoata Florica goală, fără cămășuță!... Ți-o dau. Da să ai grijă! Și s'o iei ușure maică. De păcat, să nu care cumva să dai.... Că nepoată-mea ce zici, că e ca toate fetele? O strâng în brațe toți haidamacii? Și-o joacă-n horă care nebun s'o răsculă mai întâiu?

DUMITRU (*sărind*).

Cuvânt ai avut aici mamă Radă. Că chiar așa e, e întocmai precum zici.

RADA

Păi noi atunci să mergem Dumitre.

DUMITRU

Păi cum zici dumneata mamă Radă.

RADA (*Imbrățișându-l din toate părțile*).

Mânca-l-ar mama de brad, de floare frumoasă!

(*Ies câte și trei*).

SCENA V.

FLORICA (*singură*).

Credeă c'o să-i știu de frică. Auzi! Vine. Intră. Se repe-
de-n odaie la mine. M'a găsit goală. Mă despletisem. În o
albie îmi spălam părul. Pe umeri, pe brațe... n'aveam nimic.
Sânul întreg — până jos desfăcut. Stropii de apă alunecau pe
piele, — se scoborau ușurel. Nici nu știu cum am luat șter-
garul, l'am aruncat pe spate, și m'am înfășurat în el! No-
roc c'aveam o fustă pe mine. Ruptă și aia — și scurtă. Imi
simțeam pulpele afar. De rușine n'am plâns. Dar necaz....
Și înverșunată pe Dumitru ce-am fost. În minți, nici acuma
nu-mi viu!

SCENA VI.

FLORICA

Sărut mâna.

ALEXANDRU

Duhovnic, ce sunt?

FLORICA

Boier.

ALEXANDRU

Prieteni, nu vrei să fim?

FLORICA

Noi amândoi?

ALEXANDRU

Cum te miri fată mare!

5028

FLORICA

Ce prietenie să fie asta! Adică pe acolo pe la oraș, dumneata și cu cocoanele ești prieten? Pe la noi, nu e așa Domnule Alexandre. La noi e altfel. Fiecare fată are o prietenă, tot o fată adică e și ea. Și fiecare băiat are un prieten. Care e lui mai drag din toți flăcăii, cu care s'o înțelege el mai bine, la joc, la treabă, la dor.... Dar n'am auzit eu până acum băiat să aibă prieten o fată! Doamne ferește! Nu s'a pomenit în satul nostru una ca asta. Ori nevasta unuia să fie prietenă cu bărbatul alteia!...

ALEXANDRU

Ai dreptate. Fetele, numai amanți să aibe! Amanți nu mai sunt strasnici. Prietenii încurcă. Mă iubești?

FLORICA

De ce l-ai trimes pe Dumitru la mine? (*Pauză*). Eră destul mie odată să-mi zici: «Mult mi-ești dragă Florico. Să vii fată într'o seară. Să vii pe la noi negreșit». Crezi că nu te ascultam eu?

ALEXANDRU

Florico nu te cunoșteam încă.

FLORICA

Auzi vorbă! Da mă strigai Domnule Alexandru! Imi făceai semn cu mâna! Te vedeam, cât de departe ai fi fost! Ce eu, într'una m'am uitat după dumneata, dintâiași dată, de cum ai pus întâiu piciorul in. sat la noi.

ALEXANDRU

Numai să nu te fi supărat acum.

FLORICA

Incearcă, de m'apucă de mijloc. Vezi, brânci îți dau eu? Ia de-mi sărută ochii. Crezi c'o să întorc eu capul, să-i apăr de buzele dumitale? Prinde-mă de mână! Prinde-mi dacă vrei mânele amândouă. Să nu le dai drumul în noaptea asta de loc. Supărată mai sunt eu atunci?

ALEXANDRU

Florico! (*O ia de mână și se uită în ochii ei*). Ca tine de ce nu sunt....

FLORICA

Ai vreă să fii sărac, și trupul să-ți fie muncit ca al meu? Ori seara să mergi cu vitele la isvor? Să alergi după ele nebun, când o iau razna pe câmpi? Și taica să te injure acas-că le-ai întors târziu?

ALEXANDRU

Indrăsneala ta, de ce nu o am?

FLORICA

Dumneavoastră boeri mari, dacă n'oți avea-o! Noi, lumea astalaltă care trăim cu neazuri, noi dela Dumnezeu avem, răbdare. Cum să cauți dumneata îndrăsneală la mine? Ce pot eu să te învăț?

ALEXANDRU

Să strâng. Să-mi apăs uite așa buzele. Să strig unei femei: Ești a mea! (*O apucă de mâini și-o sărută*).

SCENA VII.

AHMET (*Surprinzându-i. Râde*).

Eh! Eh! Domnia Alixandre....

FLORICA

Ne-a văzut Turcu! (*Către el*). Să nu ne spui nene Ahmet.

ALEXANDRU (*către el*).

Te rog ieși. Pleacă. Nu te-a chemat nimeni.

FLORICA

Spune omule. S'a întâmplat. Ce?

AHMET (*arată*).

Babacu!

ALEXANDRU

Vine!

FLORICA (*se aruncă în brațele lui*).

Scapă-mă Domnule Alexandre. Mă omoară Boieru. Să știe el că strângi în brațe fete ca mine!

AHMET (*o apucă de umeri*).

Fiorica fugeș!

FLORICA

Plec, acu nene Ahmet.

AHMET

Fugeși!

FLORICA

Domnule Alexandre, te superi!..

AHMET

Fugeş odată!

FLORICA (*dispărând cu Ahmet*).

Domnule Alexandre. Mai viu?

ALEXANDRU (*singur*).

(*Cu lacrimi*). Cum o iubesc — cum o iubesc....

(*Cortina cade*).

ACTUL II.

(Curtea Rădii. Se vede prispa casii. Rada și Florica stau ceva mai alături. E seară).

SCENA I

RADA

Te-a strâns?

FLORICA

De mâini, mamă Radă.

RADA

N'a înfipt el brațele în coastele tale?

FLORICA

Nu mamă Radă.

RADA

Sub pieptul lui n'ai gemut tu de fel?

FLORICA

Nu.

RADA

Atunci ce păcatele ați făcut?

FLORICA

N'a plâns? N'a tremurat el în brațele mele? Și galben
eră mamă Radă, de-l credeam mort...

RADA (*o mângâie*).

L-ai necăjit? Ai stricat în ochii lui cu ceva?

FLORICA

Mâinele lui, moi mamă și albe ca laptele. Sânul să mi-l
deschid—să-l las să mi-l frece cu ele. Gâtul lui, numai cu
buzele, l-aș fi atins mamă!...

RADA

Cum se întinde! Cum o ia cu cald pe sub piept, când
vorbește de el învrăjbita! Cum își sugă drăca, toată vorba
din gură!—Dacă ai găsit atâta miere în pielea lui a subțire,
de ce să nu te duci maică și altă dată la lins? De ce să
nu mai dai pe la el? Altă dată o putea și el să te strângă
mai bine. Cum să-ți întorci tu gândurile așa?

FLORICA

Și bun și blând, ce e mamă. Și rușinos ca o fată...

RADA

Mâine te duci?

FLORICA

— și ușor ce s'aprinde!...

RADA (*sărind în sus*).

De cine îți bați joc, diavolițo? Spurcăciune, în poalele

mele ai venit să te întinzi? Cu hăsmândăi de pe vale îți dai coate, plișcoace obraznică?

FLORICA

Iartă-mă! *(Se aruncă la pieptul bătrânei)*. Mi-e frică!

RADA

Nu te trânti desmetico așa. Gâtu de pieptul meu nu ți-l frângi! Cald la el nu găsești — S'a sbârcit și s'a strâns. Mult nu mai are pân-o să înghețe de tot — Leac de frică aci cauți tu?

FLORICA

Eu în inima lui citesc. În sufletul lui mă uit până în fund — N'o să mă înșele. De mine n'o să rădă. E suflet bun.

RADA

Pentru măta, doi flăcăi s'au tăiat la o horă! Le-au rămas burțile acolo. A doua zi, i-au dus la cimitir — După o lună, ea a început casă cu tatu. Și pe tine, o să te lase fără gât țârăitura aia de ciocoi? Un prăpădit ca ăla maică? Suflă bolile prin el, ca toamna prin pătule vântul, când n'a vrut să ni-le umple, Dumnezeu cu porumb....

FLORICA

Și une-ori — mă rog lui Dumnezeu — mai bine să-l ție departe. Singură-mi răstorc atunci gândul — «Doamne fă-mi-l aproape!»

RADA

Dute maică, dute —

FLORICA

Mamă Radă, mamă Radă!... Așă mă înveți?

RADA

Iți pui fusta nouă — Cămașă curată. Ceri salba la tatu....
Hai maică să mergem.

(Ies amândouă).

SCENA II.

DUMITRU *(singur).*

Treabă mare de boierii-ăștia! La început să știi nițel, cum să-i iei — Repede, repede, îi încaleci pe urmă — Mă uitam la Domnu Alexandru ăsta.... Fată mare — O iei de mână și-o înșeli, în tufa de-alături! Iiii — ce eră să ți-l mai învățesc de nu se puneà în pricină jurata de Florica! Eră să-mi sună acum — gologanii, polii și rublele de argint ca pietrele în buzunare! Și cârciumarii cu cârciumăresele, s'ar fi ținut după noi — lăutari, după nuntă!

SCENA III.

DUMITRU

Ce-ai strâns în mâna?

FLORICA

Nimic.

DUMITRU

Ce ții? — Ce ai ascuns acuma la spate?

FLORICA

Păcatele mele Doamne — N'am nimic.

DUMITRU

Desfă-te la sân.

FLORICA

Mă cauți de geaba.

DUMITRU

Desfă-te, n'auzi? Hoațo! Ciuma satului, nu vrei să-mi arăți?—Să văd eu, câți bani, câți poli de parale ai primit — (*Dulce*). Cât ți-a dat ăla, mă neică?

FLORICA

Nimic nene Dumitre — Păcatele mele — n'am nimic.

DUMITRU

Spune — bețivo, stricato, — hoaja satului — Câți poli de parale ai primit? — Te spânzur de limbă! In vârful copacului ăsta — Acolo-ți înod ștreangul. Spune hoațo. Arată-mi, cu câți poli te-a cinstit. (*Pauză*) Te leg de uluci. Te răstignesc fată!

FLORICA

Bate-mi și cuele! Impunge-mă, și-n coastă.... Eu n'am luat dela Domnu Alexandru nimic —

DUMITRU

Uite așa-mi ies eu totdeauna din minți! Parcă acum — Să

zicem, că ai căpătat doi poli. Bun. Ei? Ți-i cer eu pe câte și doi? Dă-mi cât te rabdă inima fetiță! Cât vrei tu — Ce, nu sunt banii tăi?

FLORICA

N'am nene Dumitre. Dacă oi aveă eu la mine vre-un ban... Inoadă-mă — Spânzură-mă de vârful copacului ăsta — N'ai spus singur, că-mi faci așa? — Fă-mi, dacă-oi găsi, nu colea în sân, da în ladă la noi acas....

DUMITRU

La ce te-ai mai dus atunci neroado? Ce-ai mai căutat pârlițo pe-acolo? Ce-a fost vorba, să te întorci cu mâinele goale? — Cum vă prostiți voi fetele astea, câteodată! Și nu mi-e necaz de alta.... Dar te țineam și de fată deșteaptă — Zii, stătuși degeaba cu el!... Te-a strâns, te-a sărutat, ai? Parcă eu. sau altul din ai noștri, nu-ți puteam face asta?... Păzeă d'aici!... Fugi, că te scuip! În casă de Rumân, aduci sărăcie.... *(Aparte)*. Să fiu eu amanta unui boier! Măi să fiu eu amanta unui boier! S'a isprăvit. Il sug, de-l usuc, de paralele lui toate — Și trai ce-ar fi atunci, pe flăcăii și fetele noastre! Și cântec și băutură ce-ar fi — Și joc măi vere — Să duduie dedesubt văile — și satul să urle în larguri! *(Către Florica)*. Ei dar, mama a vrut să fiu flăcău — Ca să rămâi tu amantă lui. Bun! Dar mi-e că într'o zi te-oi căi, mă neică. Și — ascultă bine, ce-ți spun — acum, nu ți-e teamă de fel?

FLORICA *(plângând pe umerii lui)*.

Nu mai mă duc, nu. De-acum Domnu Alexandru, la piep-

tul lui, nu m'o mai strânge! Mi-e frică de el — Mi-e frică de voi — Nene Dumitre, mi-e frică de mor.

DUMITRU (*aparte*).

Și mâine o s'o văd întinzându-se prin buruieni cu el! — El o să-i caute fusta. (*Către ea*). Tu o să stai culcată pe spate. Aștepți — Și te miri!... «Ce-o să-mi poată face, prostu ăsta de boier?» — Mă neică. (*O ia în brațe*). Da tu cu mine ce-ai de gând azi? Noi nu ne mai strângem de fel? (*O strânge, o sărută*).

(*Cortina cade*).

SCENA IV.

(*Noaptea. Acelaș colț din par*).

FLORICA (*singură*).

....Am venit? — Și-am venit cu adevărat?
Sint aici în curtea celui, care-atunci m'a sărutat?
Știi atunci când eră lună și frumos ca și acum?
Știi atunci când stam sfioasă între ramuri de alun,
Și îl așteptam să vie? — Am venit cu adevărat?
Zău că sunt nebună Doamne și-n păcate am intrat!
Să pleci în puterea nopții, când cocoșii au prins să cânte,
Să pleci singură tu fată, de curând în horă scoasă
Să străbați un sat de uliți ca să-ajungi la el acasă,
La flăcăul care singur, știe dorul să-ți alinte,
Care singur știe numai ce-i o strângere ferbinte —
Nu-s curat bună de cântec?
N'are mama Rada dreptul, să-mi vorbească de descântec?

SCENA V.

ALEXANDRU

Tu aici, Florico? Spune drept — M'aștepți de mult?

FLORICA

De n'oi fi de-acum picată.... Dar-ar Dumnezeu să mor!
la descheie ici cămașa. Uite colea, sus la piept.
Vără mâna — Ce ți-e frică, de atingi așa ușor?
Nu se rupe cusătura. Nasturii nu se desprind.
Ai găsit? — S'a rupt? — Ei lasă! Și cămaș-să se sfâșie....
Rău să știi, de loc nu-mi pare, Dumitale îți cos și-o mie....

ALEXANDRU

Busuioc — Ce-mi place mie —
Strâns la sân de fată mare.

FLORICA

Toate fetele o știe,
Cât noroc, dragostii-aduce. Poate ele-s norocoase —
Că vezi, mie busuiocul, niciodată nu-mi ajută.
Nici acum! Ce mă strângi așa de mână? Vrei să zici că
[nu e așa?
Ba așa e. Știu eu bine. Busuiocul nu-mi ajută.
Și de geaba! De m'ai strânge chiar de mijloc, nu de mână
[ca acușa,
De m'ai ridică în brațe și-ai jucă cu min' păpușa....
Știu eu bine, busuiocul nu-mi ajută, nu-mi ajută busuiocul.
Și de geaba l-am adus!

ALEXANDRU

Lasă-mă să te sărut....

FLORICA

Mă săruți. Mă strângi. Așa vreau.... Cruce de voinic,
De ce ești? Nu mă supăr. Nu mă doare. Îți spun drept nu
[simț nimic,
De m'ai strânge și mai tare! Uite-așa te vreau băiete....
Știi să prinzi de mijloc fata. Ei! Dar acum să știi s'o furi....
Și ca-n basme să fii harnic, cu ea lumea s'o înconjuri.
Nu știi una?—Nu știi multe dumneatale, să nu-ți fie cu bănat...
Ia s'ascuți. Ascultă colea — Dar ce ai? Ori mi se pare?
Te văd trist — Ești trist, știi bine, și numai eu te-am supărat.

ALEXANDRU

Pot să jur, Florico dragă, că de vină nu ești tu.
Nici nu-s trist. Cum pot fi astfel, când alătura stai tu?

FLORICA

Dacă-oi fi eu vinovată! — N'am putut veni ieri noapte. Să
[mă ierți.
Dacă-oi fi eu vinovată! — Uite vezi... — Să-mi faci ce-oi vrea.

ALEXANDRU

Cum vorbește!... Ia priviți-o — Da nu plângi? (*aparte*). O
[lacrimă,
Și m'ați vedeà nebun acuma, la picioarele ei căzând —

FLORICA (*Stă. Îi ia mâna și o sărută*).

Cică-a fost.... M'ascuți?

O fată — Nu erà de împărat.

Prin pădure, pe sub coastă și cu apa pân la glesne,
A trecut odată-un riu. Dela câmp îi fu prea lesne,
Furișindu-se să scape, pe 'nserat.

Că vezi e obicei la țară, în câmp noaptea să rămâi, când
[e mult de secerat.

Două dealuri și o vale și-a ajuns la ei acasă,
Tocmai două ceasuri bune de când soarele scăpătase.

— Curtea goală. Capra nu e,

Și nici câinii — Unde vrei să fie fată?

Ai uitat? — Capu-ți arde și speriată,

Ce te uiți așa împrejur? Cin' să sue

Uite colo-n cuibul berzii, colo sus în șira mică?

Nu e nimeni!... Mi-a fost frică. Fata mășii!

Dintr'o frică-a murit mama — Zidul casii,

Il vezi cum mișcă? Piei nălucă! Tot de frică,

Am să mor și eu ca mama». Luna eră de mult ascunsă.

Se plimbau pe cer nori negri. Pentru ce fugise fata?

Vântul în spre miază-noapte începuse a suflă. Și de dor pă-
[trunsă acuma,

Tremurând încă de frică, îmbrăcată-n prag, stă gata.

Cu alba mânecă a cămășii, ochii-și șterge. Rușinată că viscază

Și apoi fuge. E târziu și o așteaptă. Și e dor și vrea să-l vadă,

Vrea să-l vadă cu ori ce chip. A sărit vreo nouă garduri,

Mai ușor ca căprioara. Și prin curți, grădini și poduri,

Ca o umbră a trecut — Și la el, tot n'a ajuns! Unde să șadă?

Hei departe! N'o întrebați că știe ea —

E lung drumul? Vorbă-i asta? Doar în brațe n'o purtați,

Chiar de-ați ști-o prăpădită. Și flăcăi să nu vă prindeți,

Că în brațe nu se lasă, ca să fie ridicată,

De-ar zăcea și moartă-n drum. Sunteți hoți,

Și-aveți s'o strângeți — Pentru asta supărată
Să n'o credeți. Sărutată? Nu se poate, de v'ați rezezi voi toți!
N'o vedeți cum e-nbrăcată? Li rochea nouă!
Și podoabe are puține? — Flori, cercei, mărgelile bune
Și panglică de mătase! V'ar plăceă acuma vouă,
Răilor, să pupați fata, și găteala să-i stricați....
Dar necaz, a fost să vie! Că-ntâmplările nebune,
Vorba mami, totdeauna își fac loc.
Drumu-aproape-l isprăvise. La o răspântie de drum,
Se găteă, să sară șanțul. Doar să sară și s'ajungă!
Se oprise ca să-și strângă, fusta-n mijloc.
Când colo.... Oh! Doamne ajută. Când colo... Doamne mi-
[lostiv și bun,
Fii odată, fii acuma! — Dar n'ai vrut. Ai lăsat ca să o smulgă
Câinii-n drum. Dintr'o curte ieșise haïta și urlă în jurul ei,
Și ea singură sărmana. Nu Român pe lângă dânsa și nici
[gură de voinic.
Ce blesteme și ce plâns! Da s'a apărat viteaza! Ce-ați cre-
[zut-o de nimic?
Goală, ruptă, despletită, a scăpat. Și-n pridvorul ei
Acasă — sărăcuța — ce de lacrimi a vărsat.

ALEXANDRU (*aparte*).

De necrezut îi tot ce-a spus!...
Și cum, mi-a spus, de neînțeles va fi întotdeauna,
Să ai putere, să mai râzi?
Să pari mai blând și mai senin ca luna
Când poate noapte-ai alergat pământu întreg într'una?
Ah! că mă-nfior — Și mă revolt, când mă gândesc
Că eu acum — Acum nu pot, în plâns nebun să isbucnesc,

Și la genuchi-i să m'arunc,

Să-i cer ertare.

(Se așează brusc lângă ea).

Te iubesc Florico dragă. Turburat de-o îndoială,
Totdeauna am tremurat, apropiindu-mă de tine,
Mi s'a ridicat o grijă! Da! Ai să mă înțelegi iubito....
Și să știi — De azi înainte a dispărut ori ce sfială,
Gândurile mele toate — Tot ce sufletu-mi frământă,
Dor ascuns, durere adâncă,
Vis de-o clipă, tot prea scumpo,
De azi nainte-n șoapte tainic —
Am să-ți spun.

FLORICA *(Depărtându-se ușor, cu sfială de el).*

Dar uite vezi — Nu pot să uit. Atâta zor, atâta grab, atât
[cuvânt să risipești!
Cu ochii aprinși aici mă strângi. Aci cu un râs îmi tăinuiești,
Ce-odată să spui ai început. Mirată stau. Aștept să văd, ce
[face și desface.
Un strâns așa înfiorat — În clipă-n minte am și-aruncat
Trei cruci....

ALEXANDRU

Trei cruci!

(Aparte). Cum aș vrea să dovedesc —
Cum aș vrea să mă înțelegă!
Pentru ea-i predestinată,
Comoara iubirii mele întregi!

FLORICA (*Așteaptă. Arată în fund*).

— Uite-acu,
Pe vale începù,
Cântec de fluer (*pauză*)
Și-odată tăcù!
Ce-o fi? S-nebuni?
Horă să-nceapă
Să joace, de-acum?

ALEXANDRU

Florico, tu nu mă ascuți.
Când ne iubim,
Cu trup și suflet! Și într'un gând —
Eu vreau, a mea să fii!

FLORICA (*arată*).

Acum cu nădejde hora s'a încins!
Și joacă de tot închinații. Ei, hai și noi — Cu dinadins,
In astă seară să petrecem —
De m'ar ascultă pe mine, maica Precista acum,
Nu i-aș cere să îplinească visuri de nebun.
Ci-aș ruga-o prea fierbinte, și cu lacrimi multe 'n ochi,
Mi-aș încovoia genuchii.... —
— Rugăciunea, mi-aș făcea-o, chiar așa:
Din isvorul meu de doruri,
Împlinire prea Curato, îți cer numai pentru unul.
Eu cu el, să merg la horă,
Să ne coborâm în vale, mână-n mână amândoi....
Și să trecem printre lume. Să uităm că am fi noi!
Eu Florica Radului, el stăpânul satului!

ALEXANDRU (*ținând-o în brațe*).

Odor scump!

Numai atâta îmi rămâne?

Să te strâng?

Intr'o strângere să-mi vărs tot focul? (*O lasă. Se întoarce*).

Doamne nu e prea puțin?

— Și păcatul

Tău, nu-i mare, de-ai lăsat să ne iubim?

FLORICA (*înfricoșată*).

Lacrămi! Plânge! — Și nu sări ca să mă bați?

Nu m'amesteci cu pământul? În picioare nu mă calci?

Blestemat mi-a fost tot dorul — toată patima, tot visul!

Bine! Nu ești vesel. Nu știi râde. Dar de ce acuma-mi plângi?

— Când îmi simți pieptul aproape.... Cum îți vine?

Nu ești greu.... Dar când te poartă — nu ți bine?

De ce mâinile, să ți-le frângi?

Lasă, lasă Domle Alexandre.... Intr'o zi ai să m'alungi!

ALEXANDRU (*după o pauză*).

Când lacrămi au să mai curgă din ochii iubitului tău,

Florico să nu te mai temi —

Lacrămile, nu ni-s date, numai la necaz....

Dragostea nu are drepturi și pe lacrămi pe obraji?

(*Stau câțva timp. Se uită unul la altul. Ea râde*).

FLORICA

Acuma, nu mergem?

ALEXANDRU

Voia toată e la tine.

FLORICA

Ia-mă atunci de mână

Și să vezi ce bine, o să ne șadă 'n șubă?

(Cortina cade).

ACTUL III.

(Zi frumoasă. În marginea unor porumbi. Porumbii se văd până în fund. Mai alături e o căruță, un jug, mai mulți snopi de coceni).

SCENA I.

MARIA

Sunt o șireată — O prefăcută.... De min' să nu mai asculte nimeni!

FLORICA

Mărio!

MARIA

Sunt o pârlită, o hoață — o gură a dracului — Cu mine treabă de azi înainte, nu mai ai!

FLORICA *(o mușcă de mâini)*.

Mărio! Dacă nu pot eu să cred.... — E inima mea făcută așa! — Dacă nu pot eu să cred.... — Ce zor ai tu?

MARIA

Dar Duminecă, în ajun de Sfântă Măria! Doamne — *(după ce se închină)*. Ce gândești că i-a făcut? — A strâns-o de mâini Florico! Și peste noapte s'au întâlnit iar.

FLORICA

Nu să poate — Nu l-a văzut nimeni. Și n'a fost el — Ce tot spui? — N'a strâns Domnu Alexandru în brațe pe nimeni.

MARIA

Eră lume multă. Satul tot se adunase acolo. Ne uitam unul la altul — Unii ne făceau semn cu cotul — Și nu ne venea să credem! A strâns-o de mâini Florico. A strâns-o în ochii noștri —

FLORICA

Oh! Și eu, tot nu cred. Și nu vă cred pe niciuna. Și să vă jurați voi toate, cuvânt din gura voastră de ce n'oi putea eu s'ascult?

MARIA

Nu știu, ce modă de fată, o să fii și tu!

FLORICA

Băieții noștri îi scot vorbe și fetele se laudă că le-a sărutat Domnu Alexandru. Spuneți, că v'a dat batiste, că v'a umplut mâinele de inele, că v'a procopsit cu bani și odoare— Calicelor! N'ați mai vedeă podoabe pe voi. Straie frumoase n'ați mai purtă — Nici la Dumineci în hori! Nu-i boier? Nu-i boier proastelor? — Gândiți, c'o să vă suie pe cal? C'o să vă joace în șaua pe care stă el? Și când o fi noaptea lumină ca ziua o să înfundați poenile — Și o să vă cânte în iarbă cu fluerul?

MARIA

Nu-l prea crede și tu, atâta. A strâns-o el alaltăeri noapte pe Marta! — Florico. Să mor dacă n'a strâns-o.... La Căprioara, la Căprioara — Acolo le-a fost lor jocul fetiță!

FLORICA

Mult rău, imi faci tu mie. Mare păcat îți aprinzi! Vrei să plâng? Vrei să strig — Să mă reped în pieptul tău fată?

MARIA (*arată cu teamă*).

Nenea Radu!

(*Maria voind să plece*).

FLORICA

Tu dacă poți spune-le.... Chiamă-le într'o zi și spune-le-o la toate.... «De geaba îi faceți semn cu ochiul, îi tot ațineți calea — Și-i trimeteți flori.... Nu mai vreă el, fetelor!» Cear-tă-le — Și să le strigi — «Nu mai vreă el, fetelor! Nebune sunteți? V'a luat Dumnezeu mințile? — Auziți?»

SCENA II.

(*Radu intră cu câțiva snopi de coceni. Ii așază în căruță*).

FLORICA

Ori când fuseși tu spre Căprioara?

RADU

Cu caii?

FLORICA

Ba cu picioarele.

RADU

Apoi de mă tată, cu picioarele am fost și azi — am fost și ieri — Am fost până și-n noaptea de alaltăeri.

FLORICA

Pentru alaltăeri te întrebam —

RADU

M'am tot dus să văd fânul cea din luncă — Mi-i grija numai la el. Ni-l fură într'o noapte!... Rămânem noi săraci de nutreț la vite? Și la iarnă —

FLORICA (*întrerupe*).

Pe drum — Nu te-ai întâlnit tu alaltăeri noapte cu nimeni?

RADU (*pauză*).

Ba cu boierul cel mic!

FLORICA (*aparte*).

Și eu nu te-am crezut Mărio — N'am vrut să te ascult fată! (*Către el*). Călare eră?

RADU

Stai să vezi — Mă găteam să trec drumul, — s'o iau încolo.... — Când auzii înaintea mea, rânchezat de cal. Socotii c'o fi vreun călăraș din Râuri. M'apropiai, că eră întuneric și călărețul de-abi se vedeă. (*Scoțând o țigare din sân*). Tocmai pe urmă am înțeles eu, că Domnu Alexandru o să fie!

FLORICA

(*Sfâșiindu-și cămașa la gât*). Păcatele mele! (*Se întoarce la el*).
Și nu știi? — Singur eră?

RADU

(*Potrivindu-și țigarea din nou*). Ii detei bună-seara — Imi

mulțumi. Și se coborî de pe cal. Ne-am dus mult, așa amândoi, în jos pe luncă — Eu îi țineam de căpăstru calul — Și el mergea mai alături. Mi-a cântat, mi-a spus flăcăul multe — A, e băiat de treabă Domnu Alexandru al nostru!

FLORICA

Tată — Pe urmă?... — Ce s'a întâmplat pe urmă tată?

RADU

După ce ne-am întors dela fân? — Am venit acas amândoi. În dreptul porții ne-am despărțit — Încă, îmi zicea să te chem și pe tine.

FLORICA

Și nu m'ai chemat! Ce ți-era, că n'o să viu? (*Pauză*). Și nu s'a întâlnit el cu nimeni? În noaptea ceia (*Frânge brățara în mâini*). — Să nu fi fost el cu vreo fată?

RADU

Cică-ar fi strâns una — în tufele lui Cocoș.

FLORICA

Alaltăeri? — Ești nebun taică?

RADU

Ba oamenii spun că mai de mult — în săptămâna ce trecu

FLORICA

(*Incepe să se închee la nasturii de sus*). Mint tată. Oamenii noștri mint toți. Ce-or avea ei cu Domnu Alexandru, nu

știi!—In ziua ceia? Ferească Sfântul! Nici n'a trecut Domnu Alexandru p'acolo. Nu aram noi taică cu plugul, în ziua aia acolo? — Adu-ți aminte — la Căprioara, în margine la râpă, în tufe de tot — Ba când tu te odihneai de nimiez — Eu am colindat mult prinprejur. M'am uitat peste tot câmpul.... Călăreț ori trăsuri de boier, n'am văzut — N'au trecut taică, de nicăeri. Dar eu nu te întreb de-atunci — Atunci știi eu ce-a fost....

RADU

Alaltăeri noapte, vrei tu să știi....

FLORICA

Atunci taică! Atunci să nu fi sirâns el — fete-n brațe!...

SCENA III.

ALEXANDRU

(Intră pe neașteptate). Vă găsii! M'am rătăcit de tot prin porumburile astea.

RADU

Se înfundă prin ele Rumânu, mai rău ca-n pădure — Așa e boerule. A e taină mare! — Numai de ni-ar ține Dumnezeu.

ALEXANDRU

(Către Radu). Dă-i voie la fântână. *(Către Florica).* Apă-mi aduci tu să beau?

RADU

Auzi tată!

FLORICA (*se încruntă*).

la-ți bota — și te du!

RADU

Piciorul (*arată*). — O doare piciorul — Arată-i tată boierului. Din ce să se tragă dorul ăsta al ei!..

ALEXANDRU (*râde*).

Vreă să rămâe cu mine! Așă-s fetele astea moș Radule...

RADU (*ieșind*).

(*Supus*). Așă boierule.

SCENA IV.

(*Se aruncă unul în brațele altuia*).

FLORICA

Of! Plecatu-ăsta al Dumitale!

ALEXANDRU (*o sărută*).

Biata Florica!

FLORICA

Te-am văzut —

ALEXANDRU

De dimineață, călare? (*Tac amândoi*). Atâta-mi spui? Calul de ce-l tot strâng în frâu! (*Pauză*). Nu mă întrebi?

FLORICA

Nu ești viteaz, nu. Zmei n'ai să împlânzești. Și călăreț,

n'am să te văd niciodată. Dumneata știi să robești suflete —
Știi să săruți iubite—Și să le fii drag. Așa ochi dulci ca ai
Dumitale — Eu n'am văzut. Și cum lipești buzele de obrazii
mei Doamne. Cum mă mângâi — Cum mă legeni de ușor —

ALEXANDRU (*aparte*).

Toate s'au dus?

FLORICA

V'am iubit Domnule Alexandru. V'am iubit mult — Cât
nu se poate mai mult!

ALEXANDRU

După ce-oi plecà, tot așa ai să mă iubești?

FLORICA

După ce-oți plecà!... — Și chiar azi pleci Domnule Ale-
xandre?

ALEXANDRU

Chiar azi Florico.

FLORICA

Și pe la noi n'ai să mai vii? — Sărăcuța de mine — Iar
singurică rămâi — Fără nimeni! Și când te întorci Domnule
Alexandre?

ALEXANDRU

Știu eu Florico!

FLORICA

Urit o să-mi fie — Și ce-o să mai plâng! Toată ziulica-am
să plâng....

ALEXANDRU

La început e greu, Florico — Până te-oi învăța!

FLORICA

Până m'oi învăța Domnule Alexandre — Da o să mă învăț greu. Știu eu — Imi cunosc eu inima mea! Că te-am iubit mult!... Fată, fată — Ce-ai să te faci singurică acas? Să-l aștepți în tindă-n toate zilele — Și-n toate serile să te rogi — Că numai așa o veni. ✎

ALEXANDRU

Acum — Pentru ce plângi?

FLORICA

Cum să nu plâng? Dumneata nu știi — Mi-am adus aminte de nenea.

ALEXANDRU

De fratele tău cel mare?

FLORICA

De nica Radu. Dumneata nu știi.... — Cum îl iubeam noi pe nica Radu! Uite — Eră ca acum — Il luase militar.... Și tot așa departe a plecat — peste îi București, peste a țară încolò! Și n'a mai venit nenea! Ce-a mai plâns mama și taica! Am plâns și eu — Dar dumneata Domnule Alexandre, o să vii!

ALEXANDRU

(Arată. Speriat). Moș Radu!

FLORICA

Taica? (*Pauză*). N'ar mai veni! Şezi Domnule Alexandre — Să nu pleci. Auzii o vorbă — ai strâns în braţe altă-eri noapte o fată. Dumneatale ai scoborit în pas valea — Erai călare — În marginea Căprioarei v'aţi întâlnit amândoi. Şi-aţi plecat la ziuă....

ALEXANDRU

Şi tu ai crezut?

FLORICA

Cum să crez Domnule Alexandre? — Altă fată, din satul nostru, cum o să iubeşti Dumneata? Păcatele mele — Of! Să ştiu eu că e adevărat, ce mi-a spus Măria!... M'aş da de pământ singură. Mi-aş frânge gâtul aici dinnaintea dumitale — Să mă vezi moartă acum!

ALEXANDRU

Florico —

FLORICA

Da nu să poate! Uite. Să se strângă cucoanele acum toate — Să le văd eu aici! — Şi să ştiu bine că le eşti drag, că le săruţi sânul şi ochii la toate.... Şi nu mă supăr! Şi joacă-le, până ori pică nebune de răs. Şi ridică-le ca să le săruţi iar. Şi să fie cât de întăritat jocul — Şi sărutatul cât de-aprins.... Rău nu-mi pare — Necaz, nu mi-e de loc! Numai cocoane să fie! Oof! fete din satul nostru — Să nu văd pe lângă dumneata. Fata din satul nostru — Nici de degetul mic să nu strângi — Şi glumă cu ea să nu ai.

ALEXANDRU

Vine moș Radu Florico!

FLORICA

Și lasă-l să vie — Nu te mai uită după el! Șterge-mi lacrimile mie — Și mângâie-mă că pleci — În ochii mei nu te uiți? Și milă de mine, nu ai? Și dragă nu mai-ți sunt de fel? — Of! Strânge-mă cu dor, cu necaz mult... — Câte nopți n'am petrecut noi amândoi! Mă iubeai mult atunci! Nici acum să nu mă uiți.... Și nici când te-oi duce departe — Când n'oi mai auzi nimic de mine — Domnule Alexandre să nu mă uiți!

SCENA V.

FLORICA

(Sărind înaintea tatălui ei). Mă tată. Ți-a fost mai aminte să te întorci, decât s'aduci boerului apă? — N'ar mai fi pe vale fântâni! N'ar mai curge ape prin văi. Nu s'ar mai stinge buze, cu apa dela tine din mâini!

RADU

Până-n vale e aproape — Până-n deal tată, e mult.

FLORICA

Astă e apă s'o bea boerii? *(O varsă).* — Dacă ți-eră greu — Să-mi fi spus — Să mă fi lăsat pe mine — Să mă fi dus eu, a slută și bătută de Dumnezeu! *(Voină să plece).* Să dea Dumnezeu până-oi scobori valea — Să rămâi șchioapă. Să mă târăsc până-n creasta dealului — Și să înțepenesc oloagă. Să

vie nebunii satului să m'arunce de vie — în puțul din care n'ai vrut tu, să scoți apă. Și de te-ar mai trimete boerii vreodată — Altă fântână să nu nimerești, decât cea care s'a înecat fii-ta.

RADU

Nici rușine de boer — Nici nimic — nici frică de Dumnezeu, nu e în fata asta a mea.

ALEXANDRU (*reținând-o*).

Florico —

RADU (*iese*).

Ce rușine ne făcuși tu nouă Florico — Câtă ocară mă tată!

SCENA VI.

FLORICA (*plânge*).

Îți cususem batista asta — S'o ai dela mine. Să mai mă săruți odată — Și să ți-o dau — (*Pauză*). Rămas bun dela mine nu-ți iei? În brațe — Numai mă strângi? — Cu necaz, cu dor mult strânge-mă! Arde-i-ar focul București și străinătatea toată!

(*Se aruncă unul în brațele altuia*).

(*Cortina cade*).

ACTUL IV.

(Noaptea. La o fântână în marginea satului).

SCENA I.

FLORICA (*singură*).

Și picurii câmpului în rouă scăldat,

Zădarnic în lună sclipesc,

Că lacrimi de milă știu bine că nu-s,

De milă nopțile nu m'au plâns,

Și lacrimi nu s'au vărsat....

(*Plânge. Se închină*).

Îndură-te maică a Domnului — Fii blândă și iartă,

Și ia-mă în grijă și dreaptă

Cu mine, prea sfânto să fii.

— El a plecat. În țări streine-i dus.

Departa-n spre apus.

Și gândul lui la mine i-o fi!

Știu bin'nu m'a uitat. Și totdeauna l'oi iubi —

De-aș ști prea sfânto c'ar ședeă — Un veac înstrăinat!

Copilu-n pânțecă îi port — E dorul lui, e dorul meu,

Și m'o iertă și Dumnezeu —

De am greșit.

Dar vina mi-i mare și lumea nu-mi iartă!

Prea bine, Prea Sfânto, tu asta o știi —

(*Se auz fluierile flăcăilor din sat*).

X

Oh, și doina pe vale răsună,

Și plâng cavalele toate....

Plânge-ți pustiul, Florico!

Plângi, că rodul e în tine — Și-odorul departe

S C E N A II.

DUMITRU

Nepoată nepoată, cum ai ajuns pe aici?

FLORICA

Mă mână o sete unchiule — O sete mare mă mână.

DUMITRU

Acum noaptea te-ai încins? Când atâta apă-i pe câmp și răcoare?

FLORICA

Îmi ard buzele unchiule —

DUMITRU (*întrerupând-o*).

Mult o să rabd — O să ascult la tine? — Mult o să mă prostești tu așa? — Te dau de gol! Am să bat cu pumnii, pe la toate porțile mâine. Am să scol satul. Am să strig pe uliți când s'o grămădi lumea, o să spui ce-ai făcut tu.

FLORICA (*plânge*).

Ce-aveți voi toți cu mine de mă urâți așa? — Cu ce v'am greșit nene Dumitre? — Ce vină așa mare mi-ați găsit? — Rău mă chinuiți nene Dumitre! Mai mare păcatul — Gân-

diți-vă și voi — Când trec singură prin mijlocul drumului... Mi-aruncați praf. Fluerați în urma mea. Și mă loviți cu pietre — La biserică, sărbătoarea când viu, de ce vă dați cu cotul — Și vă uitați în ochii mei, până încep să plâng? — Azi — Azi mi-ai dat brânci de m'am rostogolit în șanț — Și lumea a răs toată. — Nene Dumitre nu ți-a fost milă de mine? Nu te-ai căit tu de fel? Să știi tu — cum m'ai lovit — Și cum mă doare — Cât am plâns eu pe urmă!

DUMITRU

Și taci coabe, ciumă a satului — Unde vrei să aduci vorba? — La fântână noaptea, când nu mai e nimeni pe uliți, când dorm în sat toți — Ce-mi faci? — (*Arată*). De ce-ai umplut gălețile cu apă? Ce vrei să încerci cu ele? — Dacă-ți dă mâna — Spune. Spune ciumo — Ieri noapte ce-ai făcut?

FLORICA

Nene Dumitre nu fii rău...

DUMITRU

Te-am văzut, cu ochii mei! I-am căscat din adins — Eram ascuns colo'n buruieni. Te-ai descins — Ai aruncat fusta de tine — Și-ai rămas în cămașe. Gălețile nu erau pline? — De ce te munceai — Te treceau sudori — Gemeai scrâșnind nebună din dinți? De ce vrei așa grele să le ridici? — Ai plâns și te-ai rugat mult. De două ori ai început lupta — casna asta. Și de două ori n'ai izbutit nimic. N'ai izbutit nimic — că te-am văzut pe urmă iar căzând în genunchi — și suspinai și te rugai de Maica Precista iar.

FLORICA (*Strigă*).

Vrășmașule — Blestemele să te lovească toate. De moarte bună să nu mori.

DUMITRU

Ai copil... Vrei să-l arunci? — Vrei să te scapi — Să fii curată iar? Tu gândești că am să te las?

FLORICA

Piei răule — Mâna pe mine să n'o pui! Nu te apropiă că strig — Îmi bat ochii cu pumnul și săr în fântâna asta-acum!

SCENA III.

RADU

(*Către Dumitru*). Cu fata mea ce-ai?

DUMITRU

Cu fata ta? — Ai marmizelă, ibovnică boerească — E buclucul mai mare nene Radule acum. Cu fata ta? Ai, marmizelă, ibovnică boerească în casă — Nene Radule de daravera asta, știi?

RADU

Cu fata mea — Ce-aveți flăcăilor?

DUMITRU

Marmizelă, ibovnică boerească!... Casei tele, astă laudă îi mai trebuia? — Unde ești, mamă Martă? De atâta procopseală, ce te-ai mai bucură Dumneata!

RADU

Mai strânge-ți a gură nepoate —

DUMITRU

Mă nene Radule mie mi-e milă de tine. Mă nene Radule!...
(*Pauză*). Ți-aduci aminte mai an, în ajun de un sfânt Niculae
așa-mi pare — Cum v'ați pomenit cu un strein, voinic cât
muntele, că vă intră în casă și s'așează na, alături de voi?
Eră un pețitor trimes de mine. Dacă n'oi mai aveă eu grije
de necazurile dumitale, da cine o să aibă taică Radule? —
Acum. pentrucă-ți văzuiu fata așa — (*Pauză*). Mi-e gând mai
bine, să viu cu o moașe de mână. Uite intră pețitorul, să
nu intre și moașa? Două porți la casă ai! Prin una pof-
tești pe-l cu meșteșugul. Prin alta, pe-l cu cinstea. Și câte
unul dă ocol patului — Ălălalt, se înțepenește de un scaun.
Și cât așteaptă unul aici — Dincolo ălălalt a sfârșit. — Mă
nene Radule, ce zici că fata n'o să se mai mărite?

RADU (*Se uită la Florica*).

Plângi tată — plângi? Spune... Cu Domnul Alexandru il ai?
Nu-ți mai ascunde fața de mine. Spune. — Dela el să mi se
tragă toată rușinea — tot necazul — ? Ciocoliul! Blestematul!
Și-l simțisem de mult...

DUMITRU

Ba nu taică Radule — Una ca asta să crede curând? Ba
nu ca vorbim drept!...

FLORICA

Zi-i tată să plece — M'arunc cu unghiile pe el! Pământul nu se desface să-l inghită de viu?

RADU

Cum să te lași tu așa, fata tatii, cum? să te duci oarbă, prostită, o vară întregă cu el? — I-ai fost tu, lui dragă? — L'a frânt pe el muncă? L'a răsturnat flămând, lângă tine vre-odată? Noaptea pe paie în câmp — Ați tremurat amândoi? (*A parte*). Fata, mi-am omorât-o — tot eu... Tălharul! În ziua când a plecat — A înșelat-o...

DUMITRU

Mai de mult taică Radule, mai de mult trebuie să fie...

RADU

Și voi? — Voi ce-ați păzit nemernicilor! — Nu sunt fetele voastre? Nu le luați tot voi? Copii n'o să-i faceți cu ele? — La muncă ajutor cine o să vă dea? — De ce lăsați, să le ia alții? Să-și bată joc străinii?...

DUMITRU

Băieților noștri, eu nu le-am zis tot așa? «Mă stați la un loc, numai dați boierilor fete». — Nene Radule da te mai ascultă cineva.

RADU (*aparte*)

(*Repetând*). Apă să nu-i fi adus eu atunci!...

FLORICA

Nu m'am repezit de ți-am smuls eu bota din mână? Nu blestemam? — Nu mă băteam cu pumni-n piept de necaz? Adu-ți taică — Prea le uiți curând! Toate astea — Nu le am făcut numai eu? El — Numai se ruga! Milă i se făcuse de tine. Și tu îl vorbești acuma de rău?

RADU

Să dea Dumnezeu, așa răsplată să ai dela copii tăi, cum am avut eu dela tine — tată...

FLORICA

Rău nu-mi pare? Foc destul nu e în inima mea? Crezi tu că nu mă căesc eu de fel? Și nu mă doare nimic? — M'ai întrebat tu, aici sub sân, cum m'a lovit câinele cu piciorul? Dinții mei, nu sunt încă plini, de praful care l'am mâncat azi? N'au vrut să mă strângă de gât, să mă omoare tâlharii ăștia în șanț?

DUMITRU

Dă-n ea cu ciomagul, nene Radule.

FLORICA

Și nu-l mai încărcă tată de vini — Nu-l mai blestemați ni-meni. — Taică plec! Nu te mai ascult. Cât îmi ești tu de tată, uite te las. Imi iau lumea în cap. Mă duc — Ce-o vrea Dumnezeu pe urmă! — M'arunc în Olt; ori nimeresc la el... Tot una-mi face... (*Pauză*). Or n'a fost să se întâmple așa? Vinovat atunci, pentru ce-l tot scoateți voi taică?

DUMITRU

Fărămați-i gura cu pumnii!

RADU

În mormânt s'o fi luat masa cu ea!

FLORICA

Plângi tată? *(Se apleacă. Se uită în ochii lui. — Așteaptă).*

Plângi? O singură dată ai mai plâns decând a murit mama.

Eră, să mor eu atunci.

Dintr'un vârî de şiră căzusem! Ai alergat cu mine câmpii toţi... Şi mă strângeai în braţe — şi mâna la inimă o tot puneai, să vezi de-mi mai bate. La izvor când am ajuns — M'ai stropit cu apă. Şi când am deschis ochii — şi-am văzut atâtea lacrimi pe obrajii tăi... — Mi s'a făcut o milă — gâtul ți l'am cuprins cu amândouă mâinile... Şi mult am plâns noi acolo!

SCENA IV.

DUMITRU

Venişi mătuşoaiico şi tu?

RADA

Puica mării. Numai când veneau Muscalii eră aşă! Bărbaţii ni-i legau de căruţe. Şi ei se culcau cu noi în pat. Până la nouă sate-mprejur plâneau a doua zi, despletite femeile!... Toate, toate măiculiţă, muieri, neveste şi fete *(înghite)* ierau însărcinate... — Sufletul mării! Tu îţi rupi

inimioara aci... Și el, o flueră a dor și a joc — Acolo de-
parte — în petreceri, pe unde păcatele o fi!

FLORICA

(O mușcă de mâini) N'auzi că tot țiu la el?

RADA

Tu o să țiți — Și o să-mi arăți cum te dor pânțele...
O să rabzi ocări! În pumni și-n răcnet o să te arunce tatu
pe uliți...

FLORICA

(Trece în fundul scenii). Și lasă — Nu-mi purtă tu de grijă!
Taica când o vrea — Mă iartă iel!

DUMITRU

(Pune mâinile în șold). Să nu-i crestezi limba? *(se caută)*
Cuțitul să-l scot dela brâu.

RADU

(Se apropie — Se pleacă). Și taci mă tată... Nu mai vorbi
așa!... Cu maică-ta Rada, cu sora mății, cu noi toți, pentru
ce te porți tu așa? — În loc rușine să ai!... Să nu-ți putem
potoli plânsul, pentrucă păcat te calcă — Ne ești dușmancă —
De noi tu nu mai ascultă!

RADA

(Arucă poalele. Se încârtește-împrejur). Nu l'o împinge pă-
catul, să vie în satul nostru iar!... Altă-dată un fir de gunoi,

în ochi de-i intră, plângeam toată ziua — Acum toată țărâna de pe drum, am să le-o arunc — Orb ajută-mi Doamne! Orb să-l văd într'o zi!...

FLORICA

N'auzi? Își blestema singură zilele! (*sălbatic*). Nu-i strigi? Strigă-i și ăștia tată să plece d'aici!

RADA

(*Desprinzându-și de pe cap marama*). Și-ai grijă surioară — Ochii să-ți fie în patru!... Biata soru-mea Marta când a murit — Așa se rugă. Atâta-i eră ei! Bine, să-i fie fetii într'o zi! «Și Radă, m'ascuți? Flăcăii să nu mi-o prea strângă în brațe. Mereu să te cerți — Să nu-i lași. Să-i ții într'una de rău. Că la mijloc, am fata făcută subțire — Și pieptul ei, se înecă iute din strâns — Să n'o smucească! Să umble bi-nișor — Nebuni să nu se repeadă niciodată la ea!»

RADU (*aparte*).

Doamne — (*Ridică mâinile spre cer. Fața i se strânge-n surâs*). Cum s'o sfârși?

DUMITRU

Tu nene Radule — Tu plângi iar?

(*Florica a dispărut*).

RADA

Și eu i-am dat-o lui! (*scuipă*). Cu mâinile astea am aruncat-o... Radule — Eu ți-am stricat fata.

RADU

(Cuprins de spaimă. Agită mâinile). S'a dus? (Bătrâna și Dumitru un moment se privesc îngroziți. Se precipită amândoi spre ieșire).

RADU *(singur).*

Dați-mi fata!... *(Iși acoperă fața cu amândouă mâinile).*

(Cortina cade).

ACTUL V.

(Acelaș colț din parc).

SCENA I.

ALEXANDRU

Ahmet.

AHMET

Domia Alexandre.

ALEXANDRU

Fata noastră îți mai place?

AHMET

Nu — Zău Domia Alexandre.

ALEXANDRU (*aparte*)

În noaptea asta — De-ar putea închide ochii!

AHMET

Slab și urît — Și batrin e acuma Fiorica!

ALEXANDRU (*aparte*)

Ce pot să fac? — Alt ajutor, nu pot să dau.

AHMET

A, tu Fiorica d'asta vara! — Slab și urât. Și batrin e acuma Fiorica!

ALEXANDRU

Am auzit!

AHMET

Domia Alixandre — Acum.... *(Arată cu piciorul cum trebuie îndepărtată Fiorica. Râde)*. Zău domia Alixandre.

ALEXANDRU

(Mai mult singur) Peste câteva luni? Poate mai curând — Odată. O să ne întoarcem! *(către el)*. Plecăm! Măine scoală-ne din noapte.

AHMET

Babacu știe?

ALEXANDRU *(pauză)*.

Ahmet nu e nevoie!

AHMET

Buerul-l batrin, babacu frate? *(Il prinde de mâini)*. Domia Alixandre, Domia Alixandre!...

(Ieșind amândoi).

SCENA II.

FLORICA (*singură*).

Doamne, (*se închină*) dă-i sănătate. (*se închină din nou*) De neodihnă ferește-l — Bucuriile trimetei-le toate. Și eu — O să-l ascut ca pe un stăpân milostiv, ce mi-a fost — O să mă fac roabă. Și-o să-l slujesc. — Și în ceasul când l'oi supăra, să n'ai milă de mine Doamne. Cu toate relele să mă bați. Focul iadului să mă înghiță de vie — Am plâns. Am răbdat singură-n mine. Ajunsesem să mă tirăsc păcătoasa pe drumuri — Și nu l'am blestemat — Că-l știam suflet bun — Știam că n'o să mă uite. — Fugită trei zile decas! O zi ș'o noapte rătăcită pe uliți de-orașe! — Oh! La trin — Când am ajuns — Când m'am suit, să plec — Ș'ajung departe, acolo la el! «Câți bani ai fetiță?» — «Trei lei și cinci parale». Și m'au aruncat — m'am dus gemând pe scări în jos. Un om gros, cu ochii iuți.... Haină albastră îi fâlfâia-u umeri — Și nu mai știu! Ba alergam azi pe șosea — Nebună, proastă plângând. Să mă întorc în satul nostru. Să viu la taica acasă iar. — A oprit trăsura când m'a văzut! M'a strâns în brațe — Nu i-a fost rușine. Și m'a suit alături — El boier mare, cu cai înaintași cu cloapete de s'aud o poștă.

SCENA III.

FLORICA

Să mă ierți — Să-mi spui drept domnule Alexandre. La mine mai ții?

ALEXANDRU

Am ajuns, astfel de întrebări să ne punem?

FLORICA

Să nu te superi — M'apucă, o frică — Stau atunci singură — tremur. Și mă gândesc la multe.... — De-aia te întrebam domnule Alexandre. Să nu te superi.

ALEXANDRU

(Eupă ce i-a făcut semn să stea jos). Altă-dată pe banca asta... Stam unul în brațele altuia — Ne juram dragoste. Acum odihnește-te! Ești bolnavă — Stai.

FLORICA

Stau domnule Alexandre — Cum să nu stau! Că de când ai plecat... Frumos, în ochii mei nu s'a mai uitat nimeni. Cu o vorbă bună nu m'a mângâiat nimeni....

ALEXANDRU *(aparte).*

Din mijlocul carelor, al prafului de pe drum, al răcnitelor de vizitii.... Cum am scos-o eu azi? — Femeia în zdrențe — pline de sânge.... Pentru ce, a trebuit să fie ea?

FLORICA

Pentru ce n'am învățat din condei și carte, să știu și eu cetire și scris? Să-ți trimet și eu scioare lungă, acolo de parte, unde ai vrut d-ta să te duci? — N'am învățat, nu — c'am fost proastă. Și așa m'a blestemat Dumnezeu pe mine — «Fetiță noroc, să n'ai tu prea mult!»

ALEXANDRU

Florico, un singur lucru vreau să mai știu.

FLORICA

N'am învățat, nu! «Învăță muică învăță», îmi tot zicea biata mamă, «vremea o tot pierzi p'acolo. La început e greu maică — La cap te deschizi tu pe urmă. Și repede o să-ți intre atunci, ale diochiate de slove!»

ALEXANDRU

Florico — Uite-te în ochii mei. Florico — spune-mi tot. Cum ți-a venit să-l prăpădești! Și tu să te chinuești singură? Să rămâi toată viața bolnavă? Să ști că numai ai leac? Copilul nostru — Copilul meu și al tău! Tu nu vrei să-l vezi? Nici odată, n'ai stat singură, cu ochii închiși — Să ți-l închipui mititel, în brațe la tine? Mi-ar fi fost milă — Mi-ar fi fost frică. N'aș fi fost în stare! Pentru toată lumea, n'aș fi încercat una ca asta. Și tu Florico cum o făcuși?

FLORICA

De ce-ți pare dumitale rău! Ce să te mustre! De ce gânduri, te frământă dumneata! — Mie, mi-o fost, de rușine.... Mi-a fost de lumea asta toată care eră să ne rătă. Mi-a fost, de taica.... Bietu taica! Numai gâtul să nu i-l gălesc rupt — Nebun să nu-mi iasă nainte, când m'oi întoarce-acas.

ALEXANDRU

(Frângându-și mâinile). Noi — Noi împreună să trăim!

FLORICA

Mamă, pentru ce-mi răasai înaintea? Fugi mamă, numai mă chinui și tu. (*Aruncându-se, înaintea lui*) Vreau să-mi strâng la piept odorul! Vreau, să plec în lume cu el. Mă duc! Lăsați-mă. Mă duc — (*Strigă*) Mă chiamă iel — (*Nu-l ajunge. Iese, fără să-l fi strâns în brațe*).

SCENA IV.

RADU (*singur*)

Imi mor juncii pe bățatură.... La apă cine i-a scos? — Se bat caprele-n coșare.... Le-a plesnit ugerul! De trei zile cine le-a muls? — Urlă căinii. Pustiu e tot locul. Fata tatii... Unde te-ai dus? — Am răscolit Oltul — Și copac prin păduri, a rămas necercetat? Și drumuri în lung și-n larg am bătut.... (*Se sprijină de-o tulpină de alun*) Spânzurată. Ori pe nisipuri la vale, în jos pe Olt — Păzește-mă Doamne! (*Se închină*) Fata — Așa să nu mi-o gădesc! (*Plânge liniștit*)

(*Se întoarce*). Ram de alun,
Frunză de alun
Pe ce drum,
Mi-i fata?

(*O vără în sân — O scoate din nou*).

Ram de alun,
Frunză de alun —
Ajută-mi (*ieșind*)
Să mă răzbun!

SCENA V.

AHMET

Domia Alexandre. S'o înjurăş odată! «Hait, pleacă, pezevencu-le. Sictir. Cu buieru nostru n'ai nimic»....

ALEXANDRU

Lasă-mă —

AHMET

Domia Alixandre. Pe Stănica Caruţu, unchiu iei, drept acolo, a porumbu ciucuiesc li-am prins. Zau Domia Alixandre, neam de hoţi, Fiorica asta. «Ma Stanica, tu ce cauţi aici bre?...» Ama nu li-am prins! A Stanica cum te taiam pe Dimiata. Hoţi, zau Domia Alixandre, hoţi. Şi Stanica hoţ şi tata lui Fiorica hoţ. Mama lui şi ea hoţ. Fiorica? Zau Domia Alixandre, tot hoţ. Pe stăpân, fură toţi —

ALEXANDRU

Ahmet, ieşi!

AHMET

Şi Fiorica fură. Zau Domia Alixandre. Pe stăpân toţi fură. (Iese). A, ce hoţi Domia Alixandre!

SCENA VI.

FLORICA

Domnule Alexandre, vă sărut mâna —

ALEXANDRU

Florico ce-ai să spui?

FLORICA

Domnule Alexandre vă supărați?

ALEXANDRU

Nu.

FLORICA

Dumneavoastră, Domnule Alexandre, sunteți boier —

ALEXANDRU

Am fost amantul tău!

FLORICA

Eu, tot o sărmană sunt. Noi am arat la plug. Taica, bietul taica, ce a știut?

ALEXANDRU

N'am fost amantul tău?

FLORICA (*plânge*).

Nu mai merg —

ALEXANDRU

Și vinovat decât suferi, cine e? Spune — Copilul al cui a fost?

FLORICA

Indărăt nu mai merg — (*Strigă*). La oraș nu mă întorc!

ALEXANDRU

Spune tot — Spune tot —

FLORICA

(*Il trage de mână*). Hai!

ALEXANDRU (*speriat*).

Florico, ce vrei?

FLORICA

Să mă împaci cu taica — Să rămâi acasă.... — Din satu nostru n'o să mai plec!

ALEXANDRU

Crezi?

FLORICA

Să râdeți a colò de mine?

ALEXANDRU

A i c i, să te calce-n picioare toți sălbatici din nou?

FLORICA

Sunt o proastă — Domnule Alexandre, tot nu mă știi? Ai trăit atâta vreme cu mine! Dumneata, să nu mă cunoști. — Din capul meu ce poate ieși? — Să mai mă duci încă și pe la oraș! Un pui de urs, ce știe săracul? Ce-ai de gând? Ce vrei să faci acolo cu el? (*pauză*). Păcate — Păcate vrei iar să-ți aprinzi?

ALEXANDRU

Lovituri de cuțit.— Să știi că îmi dai!

FLORICA

Rochii mândre n'am purtat — Coccoanele cum să mă primească? In jocurile dumneavoastră cum o să vă uitați, când ai îndrăzni să mă prind!

ALEXANDRU

Pedeapsă vino!

FLORICA

Eu — Eu Domnule Alexandre. Eu tot te iubesc.

ALEXANDRU

Nu — Nu! Gâtul lasă-mi-l — Brațele nu le mai aruncă depă iel. Pleacă! Te rog mult, mult de tot — Lasă-mă.

FLORICA

(Tresare. Tremură — Pauză scurtă). Să ai liniște — Dumnezeu să-ți dea liniște. Săraca mea inimă cum sângeră tăiată de bice! — Cum ard. Cum mușcă sângele ăsta din mine. Cum se răscol în mintea mea toate *(arată)* Mă doare. — Pentru toate câte le-am făcut, Domnule Alexandre. Pentru câtă patimă am vărsat pentru dumneata *(întrerupere)* Dumnezeu e mare!

ALEXANDRU

Florico auzi?

FLORICA

(Se apropie. Il cuprinde-n brațe). Rămâi cu mine! E târziu —

(plânge). Mi-e frică! E târziu — Să mergem. Vin ceasurile rele. E târziu — Să mergem — Se răsbun păcatele grele!

ALEXANDRU

Florico —

FLORICA

Ascultați? Duhuri se plimb printre frunze de aluni! Au aripi — Le întind. — Le scutur — Ce-aduc? — Vânt? — Furtună? *(arată)* Vezi. Sânt duhuri!

ALEXANDRU

Florico —

FLORICA

Când se anină ele de o cracă, să le auzi cam țipă, cum plâng și cum se vaită toate.

ALEXANDRU *(fuge)*.

Hai! *(Bubuitura)*.

FLORICA

Rămâi cu mine! *(Alexandru cade împușcat)*.

SCENA VII.

RADU *(Singur)*.

Florica!

FLORICA

Taică! Ucigașule — Săriți!

RADU

Taci — Floarea tatii — Pentru tine l'am omorât...

FLORICA (*strigă*).

Săriți — Radu al Martii e ucigașul. Săriți —

(*Se smulge din brațele ei. Voind să sară, uluca se frânge — Trosnește cu zgomot*).

RADU

Cățea !

FLORICA

Pe Domnu Alexandru — Taica l'a omorât.

RADU

Îți frâng gâtul ! (*se luptă*).

FLORICA

Nene Amet, nene Amet ! (*Îi implântă cuțitul*). Nu puneti nimeni mâna pe iel !

(*Ea cade. El fuge și se întoarce iar*).

RADU

Mi-am injunghiat fata —

FLORICA

Dar cu iel — Ce avuseși tu mă tată ?

RADU

(*În genuchi. Smulgându-și părul*). Floarea tatei floare !

FLORICA

Pieptul — Tâmpilele-mi ard. (*plânge*). Pieptul, se mistue —
Și mijlocul, nu mi-l mai simț, de loc.

RADU

Doamne Doamne —

FLORICA

Apă — Apă multă — Năframa mării s'o cauți. Flutur-o
tare — Să simt răcoarea-n obraji.

RADU

Eu om bătrân și omorâi copii!

FLORICA (*Se ridică*)

— Și tu să-l omori! Și Dumnezeu, și Dumnezeu să te
mai rabde?

RADU

Iartă-mă tată!

FLORICA

(*Cade*) Să te ierte el —

(*Cortina cade și ea*).

— SFÂRȘIT —

